

Perysova Červená Knihovna presents...

Cary Audio Design CD303/300

Jak je psáno v románu M. Puza Kmotr (The Godfather): Šťastný je ten, kterého zasáhne blesk a na první pohled se zamiluje. Chudáci ti, kteří to nikdy nezažijí! Načež muž moderního věku, za kterého se rádo by považují, okamžitě dodá: Tohle bude hodně drahý!

Cary CD303/300 je totiž ten správný protějšek mladého technika, má všechno co má mít: nejen že je krásný, podává nadstandardní výkony, neukazuje falešnou skromnost a ani si nelibuje ve vyzývavých pózách, ale má něco navíc – něco čím zaujme a dlouhodobě si získanou pozornost udrží. A co že to je? Mnoho tváří, a ještě ke všemu volitelných za běhu z dálkového ovladače!

Tento nekompromisně řešený, rozměrný, nohátý a skutečně velmi těžký (18 kg) CD player pochází ze stále Cary Audio Design, amerického dlouholetého výrobce špičkových audio komponent, jehož heslem je absolutní HiFi v podání elektronického háje. Vše zřejmě z webových stránek výrobce <http://www.caryaudio.com/products/classic.html>, případně ze stránek distributora pro ČR, firmy Mediatech <http://www.mediatech.cz>. Přístroje Cary Audio Design byly k vidění na letošním High Endu, kde pro mě osobně došlo k onomu „zasažení“ – zejména celkově nejlepším zvukem výstavy, byť zde byl k monoblokům Cary CAD 805 zapojen přes předzesilovač SLP 05 aktuální top-model CD/SACD player Cary CD306.

Cary CD303: první seznámení

CD303/300 je CD player s možností dekodování HDCD disků. Produkt roku 2005 podle magazínu Electronic House. High-Endový stroj osazený DA převodníky Burr-Brown, bufferem pro eliminaci jitteru, vlastním software pro HDCD filtr DSP-300. Mechanika je v samostatném oddílu chassis, napájecí obvody jsou zvlášť pro digitální i analogovou část, transformátor s C-jádrem, zapojení plně symetrické, přístroj je osazen výběrovými součástkami.

Použitá mechanika je de-facto běžná 3-paprsková CD/DVD ROM Matsushita, avšak vybíraná na co nejlepší čtení dat z optického disku s několikanásobným průchodem čtení, kdy je dosaženo minimální ztráty dat, s údajně až 100x lepším výsledkem oproti běžným mechanikám. Digitální stream prochází přes vyrovnávací buffery typu FIFO (které jsou součástí DSP procesoru), odtud s přesným časováním vstupují do 24bit DAC převodníků BB1792u. Tak je dle manuálu dosaženo potlačení jitteru až k hodnotě 90ps, což je vynikající hodnota (...která se ale bohužel dle recenze tohoto přístroje ve Stereophile, viz <http://stereophile.com/cdplayers/1005cary/>, ne zcela potvrdila – byť tamějších naměřených 176ps je stále velmi dobrý výsledek). DSP procesor rovněž provádí processing signálu přepočtem originálu 16bit/44.1kHz na 24bit rozlišení s volitelným upsamplingem až 768kHz, s interní výpočtovou přesností 48bit. Digitální výstupy mohou využít upsampling maximálně 192kHz. Technické specifikace CD303/300 lze v přehledné formě nalézt rovněž na stránkách výrobce.

Velmi příjemné je zjištění, že nožičky (pokud se to tak nechá nazvat:-) mají výškově stavitelnou kónickou část, takže lze uvést přístroj do vodorovné polohy, indikované kruhovou vodováhou zapuštěnou do horního krytu. Zajímavý doplněk, ovšem CD hraje bez problémů nejen když je bublinka mimo střed okénka, ale dokonce i když přístroj mírně nadzvednete na kterékoli ze stran. Horní kryt je zajímavý ještě dalším prvkem –

v zadní části je odnímatelné kovové víčko, pod kterým jsou osazeny 2 dvojité triody 12AU7 Electro-Harmonix (typově ekvivalentní s ECC82) výstupní analogové sekce. Elektronky lze tedy vyměnit bez rozebrání celého krytu.

Pohled ze zadu: máme tu standardní výbavu s nesymetrickým analogovým výstupem s RCA konektory, symetrickým s XLR konektory, digitálním výstupem RCA, XLR AES/EBU a optickým Toslink; plus příjemný dárek všem nadšencům do domovní automatizace, port RS232 nejen pro případný upgrade firmware, nýbrž i pro ovládání nadřazeným řídicím systémem. Pohled zepředu je zajímavější a dává tušit, co je vlastně na Cary CD303 zvláštního – a nemyslím tím jen masivní čelní panel z eloxovaného hliníku:-) Ovládací tlačítka jsou doplněna rozměrným a dobře čitelným CFL displejem old-schoolového stylu s indikací skladeb na disku, a řadou modrých indikačních LED: Power-Standby, přehrávání disku s dekodováním HDCD, analogového výstupu TUBE a indikaci aktuálního stupně upsamplingu výstupního signálu.

Ano, to je ta specialita: výstup z DA převodníku je veden současně jak do elektronkového (TUBE), tak i solid-state výstupního stupně s rychlými operačními zesilovači Burr-Brown. Výstupy lze přepínat jak tlačítkem na čelním panelu, tak i (nepopsaným....) tlačítkem na dálkovém ovladači. Vše proveditelné i během přehrávání, doprovázené jen jemným cvakáním relétek a asi 0.5sec dlouhou prodlevou v hudbě. Takže tu máme skutečný produkt „Dva v Jednom“. Zatím jsem se s podobným pojetím výstupní části nesetkal a pokládám to za skvělou myšlenku, jak dvojnásobně využít svou sbírku CD disků:-)

A pak tu máme ještě zajímavější specialitu: volitelný upsampling. CD disk poskytuje výstup se standardní samplovací frekvencí 44.1kHz; mnoho dnešních přístrojů samozřejmě také využívá upsampling, nejčastěji @192kHz, který je relativně snadno k dispozici díky anatomii běžně dostupných DAC chipů. Pevně zvolený samplovací kmitočet. Ne tak Cary – zde máte možnost volit výstup 44.1, 96, 192, 384, 512, 768kHz. A jaksi samozřejmě rovněž volitelný z čelního panelu i z dálky, opět lze přepínat „live“, pouze s krátkou pauzou v hracím pořadu. Každá zvolená úroveň samplingu má malinko odlišný charakter zvuku, takže to už celkově máme..... 12in1, započítám-li současně i volbu vacuum-křemík.

Dvanáct už je dost, řekne si někdo, ale elektronky různých výrobců přeci také různě znějí, jak známo, takže – to bude opravdu dlouhý víkend!

Cary CD303: bližší seznámení

Než začnu zmínkou o zvuku tohoto mnohočetného přehrávače, měl bych zachovat určitý sousled textu a věnovat se nejdříve jiným povahovým rysům Cary CD303. Tedy - čeho si všimnete než to spustíte? Určitě značné hmotnosti (tak to má u HiFi být - kdyby to náhodou nehrálo, tak ať to má alespoň váhu!) a velkým rozměřům přístroje - nejen že šířka je o téměř o 30mm větší než ostatní 430mm komponenty, nejen že více jak třetinu celkové výšky přístroje tvoří „prostor pro nohy“, ale hloubka je včetně nutné rezervy pro konektory více jak 450mm, což už je vážně nepraktický rozměr. Na druhou stranu, díky tomu není z většiny úhlů pohledu vidět kabeláž zapojenou do přehrávače a celkově tak vypadá Cary skutečně majestátně. Dále si nelze nevšimnout ovladače, který vypadá ještě více old-schoolově než zmiňovaný displej (a o manuálu ani nemluvě:-) Jsou zde dostupné všechny funkce přehrávače, ale na netypicky rozmístěných tlačítkách. Dosud, po více jak 3 týdnech užívání přístroje jsem si na požadovaný prstoklad nedokázal zvyknout.

Zato zvuk, je opravdu zajímavý a podmanivý....

Zapnutí z čelního panelu nebo ovladače si vyžaduje jistý čas, zhruba 20sec, kdy displej ukazuje jen pomlčky a výstupy jsou zamutovány. Pak se aktivuje načítání TOC disku, je-li vložen, a ozve se ne zrovna decentní lupanec, byl-li jako poslední zvolený tube-výstup (ale rozhodně není třeba bát se o reproduktory, prostě jen víte že již můžete začít s poslechem). Cary si pamatuje všechna nastavení provedená před vypnutím, včetně hlasitosti nebo jasu displeje, takže stačí jen najít tlačítko Play a nechat do sebe vstoupit hudbu. Skladby lze pouštět přímou volbou číslice, přehrávání pak začne okamžitě. Mechanika je hbitá a bez obtíží čte všechny disky, i pokročilého věku, případně i vzhledu - super. O něco slabší je to s nehlučností, protože mechanika při přehrávání, pauze, funkci mute a dokonce i při funkci stop jemně tiká - v tichu mezi písněmi to může vadit. Znovu zkouším funkci stop a - pořád tiká. Naštěstí to po jisté době ustane a posluchač má konečně pocit, že disk v mechanice opravdu stojí (i když vlastně leží:-) Skoky na následující, resp. předchozí skladbu a vyhledávání vpřed a vzad jsou na ovladači umístěny na širších tlačítkách, které jako jediné lze ve tmě snadno rozpoznat. Zrychlené přehrávání má jen jednu pevnou rychlost, a opakování povelu vede k opětovnému přehrávání, trochu jsem si musel zvykat. Více mi vadilo, že pokud zrychlený posuv dospěl na konec (nebo začátek) skladby, nedojde k „přeskočení“ do další se stále pokračujícím posuvem, místo toho se na začátku dané skladby spustí reprodukce.

Ovládání funguje bezchybně a přístroj rychle reaguje na všechny myslitelné povel. Drobná chyba se do firmware však přece jen vloudila - pokud je aktivní pauza a během ní změníte hlasitost, vše se fakticky vykoná bez chyb, ale údaje na displeji se zvláštním způsobem přeletí ze strany na stranu jak na herních automatech. V ostatních situacích, kterým jsem byl svědkem, je vše zcela v pořádku.

Teď už nastal čas něco si poslechnout..

Jenže proč to nehraje? Displej se tváří normálně, disk se v mechanice točí (soudě podle tikání), výstup přepíná, indikátory jsou jako obvykle, play, stop, play, pauza, play... Až jsem dostal strach, zda jsem nevyvedl něco špatného, přístroj jsem vypnul, chvíli počkal a pak zapnul, a hle - zvuk je zde. (Zvuk jak víno.) Pochopil jsem, že jsem si předtím omylem zaktivoval záhadnou funkci Mute, která je indikována jen

miniturami „L&R“ a lze ji deaktivovat pouze opakovaným stiskem téhož tlačítka na dálce, nebo vypnutím/zapnutím playeru. Aha. Hlavně že při vysunutém disku je nápis „OPEN“ přes celý displej:-) Mezitím se venku setmělo, přišla doba kdy člověk nejlépe slyší, a já si před „velkým“ poslechem ještě snížil jas displeje, aby tolik neviděl blikající indikátor přehrávané skladby. Škoda že se s jasným displejem nereguluje i intenzita LED indikátorů TUBE a SAMPLING, ale jejich svit ve tmě naštěstí není rušivý.

Shrnutí a podtrženo - na tyto povahové rysy Cary CD303 si určité celkem rychle zvyknete, a při běžném užívání je vše, jak si představuji že by mělo být - rychle, bez chyb, předvídatelně, komfortně. Myslím tím to, že přístroj ochotně dělá co má, samozřejmě krásně hraje a přitom poskytuje nadstandardní funkce, kterými jsou možnosti volby typu výstupu a upsamplingu, okamžitý start skladeb a má regulaci hlasitosti na dálce.

Cary CD303: zvuk a nic než zvuk

Čím začít? S lampami? S operačními zesilovači? S maximálním upsamplingem? Směje se ten poslední vzadu a začínám pro jistotu na srovnávací kombinaci Pioneer/Benchmark, úvodním diskem je zapůjčená Diana Krall (v Mediatechu moc dobře vědí, jak podpořit CD303:-) Pak už hraje Cary, první kombinace je TUBE a upsampling 512kHz, nastavená ze srovnávacího poslechu před převodem přístroje k testu. Projev proti Benchmarku byl takový opatrnější, ale jaksí romantičtější, měl svou zvláštní oduševnělost. Takový byl můj první dojem. Jakmile jsem zmápal tlačítka pro přepínání Tube a Samplingu na dálce, postupně jsem na vybraných pasážích skladeb a vybraných nahrávkách zkoušel všechny ty kombinace TUBE-NETUBE a různé rychlostní stupně od originálních 44.1kHz až po maximálních 768kHz. Vše jsem se navíc snažil průběžně porovnávat se zvukem Benchmarku, na všech mých oblíbených CD nahrávkách, které stojí za poslech na kvalitním stroji. Skoro mravenčí systematická a úřednická práce, žádný poslech se zastřeným pohledem bohéma upřeným v nekonečno...

Zkusím své poznatky generalizovat, nejdříve se pusťme do rozdílů mezi jednotlivými stupni samplovací frekvence: (a jako vždy - jedná se o mini-nuance!)

- sampling 44.1 produkuje asi nejprůraznější zvuk, s hmatatelným vykreslením prostoru, s pevným basem; nástroje jsou hezky konkrétní, zpěv zní z centra mezi reproduktory, zpěvák stojí mezi muzikanty, nohama pěkně na zemi. Zvuk bytí důrazný, tak je stále hladký, bez náznaku ostroty - dobrá vizitka stavby přehrávače
- sampling 96 mírně ubere důrazu na basech, vokál zůstává co do charakteru podobný předchozímu, ale lépe se konkretizuje, sytost nástrojů se malinko zlepšila avšak jejich podání poněkud ustoupilo do pozadí oproti zpěvu, na kterém je pak zlepšené „opracování“ lépe čitelné
- sampling 192 opět ubere bas, spíše objem než důraz, vokály i nástroje celkově decentně zmírní svou naléhavost, já si uvědomuji celkové zjemnění projevu oproti originálnímu 44.1kHz a jistou čistotu až sterilitu výrazu. Zpěv je stále lokalizován jako dosud, ale je oproti „zbytku hudby“ pěkně na očích
- sampling 384 oproti předchozí úrovni mírně zdůrazní bas i střední pásmo, vrací je opět do hry. Nástroje se takto lépe prosazují, voklaista už na scéně nedominuje, už z něj není sólista, ale kolega zpěvák. Hlavní je, že to vše se odehraje bez ztráty jemnosti dosažené na předchozích stupních samplingu. Tento zvukový projev má podle mě nejvíce společného s Benchmarkem. Moc pěkně to takhle hraje - můj druhý nejoblíbenější mód
- sampling 512 oproti předchozí úrovni zvýrazní vyšší řečové pásmo, tedy vyšší středy a výšky řekněme. Současně se zpěvák odpoutá od země, vše dostává lehce zasněný nádech. Jenže toho zvýraznění je možná až příliš, jak si uvědomuji s každou volbou tohoto módu. Zajímavé je že na CD/SACD306 se mi tento sampl zdál nejlepší ze všech. Ne tak na CD303.
- sampling 768 posune nahrávku ještě dál, až k analogovému projevu. Nástroje se opět zklidní, vokály dostanou takovou zvláštní plasticitu, sice i větší odstup od posluchače, ale také éteričnost a hebkost. Bas se zjemní, oproti úrovni 384 až moc, zato nechá o to více vystoupit zpěváka výš a dál.. Přitom ale basů co do objemu je v nahrávce dostatek. Akustické nástroje (smyčce, flétna, kytara) dostávají ještě přirozenější barvu a lepší odlišitelnost od ostatních hráčů na scéně, a když k tomu „někdo něco hezky zazpívá“, je to krása. Pro mě vítězný mód.

A pak je tu rozdíl mezi signálem postupujícími kvalitními operačními zesilovači, nebo elektronikami.. Věcné téma. Pokud byly rozdíly mezi úrovněmi samplingu malé a jistě ne zásadní, tak v případě typu analogového výstupu jsou rozdíly značné. Předně je rozdíl ve výstupní úrovni signálu, z elektronek je nižší odhaduji o 2dB než z operačních zesilovačů, takže při každém přepnutí jsem se přechod snažil korigovat úpravou hlasitosti (naštěstí možno z dálkového ovladače). A jaké jsou dojmy ze zvuku toho kterého výstupu?

- solid-state (operační zesilovače) produkuje technokraticky dokonalý zvuk, s výborným rozlišením nástrojů a zpěvu, jasným a výrazným basem (výrazným v projevu, ale jinak zcela v souvislosti s přehrávanou hudbou), bohatou dávkou jemnějších a konkrétních výšek, samozřejmě s precizní kresbou prostoru a jednotlivých účastníků orchestru, v duchu předchozího odstavce.
- tube (elektronky) poskytují něco kvalitativně jiného, ovšem už na první vjem s méně objemnými basy (což se dá pochopit), i s méně obsažnými výškami (což se mému chápání poněkud vymyká). Zato poskytují celkově jemnější zvuk, příjemný při dlouhodobém poslechu, a hlavně do již tak snového projevu Cary vnášejí ještě více něhy a oduševnělosti. Pak jsem na to přišel - pokud jsem zarovnal hlasitost spíše podle doprovodných nástrojů a bicích, tehdy vokály plně vynikly a líbily se mi víc než v případě OZ, i když některé detaily se stále plně neprojevovaly. Pravdou je, že takto bylo

dosahováno při poslechu vyšší celkové hlasitosti a tudíž není takové porovnání plně objektivní. Mluvíme ale o elektronkách, takže mi to objektivně nevádí:-)

- „Třetí výstup“, Pioneer/Benchmark: protože jsem se snažil porovnávat i tento zdroj signálu s pokud možno stejnou výslednou hlasitostí jako produkoval Cary, lze konstatovat, že Benchmark-zvuk je bohatší na detail, v celém kmitočtovém spektru, láká mě uvést, že i v porovnání se solid-state na CD303. Všechny nástroje, perkuse a žesťe jsou živější, více přítomné a názorné, scéna je plnější a jakoby více obklopující. Zato hlas je v nahrávkách oproti Cary méně uchopitelný a ve většině nahrávek ne tak charismatický nebo líbezný. Spíše jaksí přesnější, pokud nyní nebudu řešit který z projevů je bližší realitě. Určitě ale ne hezčí. V mnoha, respektive ve všech různých nahrávkách jenž jsem testoval, je tomu obdobně. A stejně je tomu i s některými akustickými nástroji, jmenovitě v případě sólového piana, flétny, houslí. Tady hraje Cary prostě lépe.

Když si jdu dnes pustit nějakou muziku, zapínám raději Cary, s již ustáleným nastavením TUBE/768kHz. Tato kombinace do poslechového pokoje přináší zážitek jiného typu, než jaký mi poskytuje kombinace Pioneer/Benchmark. Občas si pro srovnání aktivuji solid-state výstup, který má své nesporné kvality a je více než rovnocenným rivalem elektronek. Zato prakticky nikdy nemám potřebu poslouchat CD303 na jiné (tedy nižší) samplovací frekvenci - pro hloubkovou analýzu dané nahrávky je tu Benchmark - radši přehodím disk do mechaniky Pioneeru a poslouchám z této kombinace.

Pokud jsem již mnohokrát psal, jak moc se mi líbí zvuk smyčců nebo perkusí na Benchmarku, jak je detailní, jemný, přesný a plný napětí, tak v podání Cary CD303 je zvuk méně výrazný, ale zato tak propracovaný a tak realistický, až běhá mráz po zádech. Pokud jsem psal že Benchmark vykresluje hudební scénu v „True 3D“, zpěvák je před vámi plastický a v nadživotní velikosti, tak Cary kreslí scénu v „True 4D“ se zpěvákem z pocházejícím jiných sfér.

Po prvním poslechu jsem si myslel, že v charakteristice Cary budou jen samá pro. Po více jak 3 týdnech poslechu jsou tu pro i proti. CD303 je skutečně velmi dobrý, nikoli však převratný stroj. Hraje lépe, ale jen někdy, nebo jen něco, jinak je srovnatelný s tím co znám. Dodávám však, že těch několik konkrétních CD-ček znělo na CD303 tak podmanivě, že jen pro ně jsem začal seriózně uvažovat o koupi tohoto přehrávače (jmenujme například: Diana Krall – Quiet Nights, Sarah Brightman - Harem, Buty - Votom, Čechomor - Proměny, Marla Glenn - Friends, Laurie Anderson – Bright Red, The Tierney Sutton Band – On the Other Side).

A přiznávám, stalo se během poslechu ještě něco: poprvé jsem zaznamenal rozdíl zvuku mezi originálním CD a jeho první kopií (v případě desky Karnas – Sny a poté i Diany Krall), kdy v některých úsecích skladeb byla patrná mírně zvýšená jakási nekonkrétnost, zrnitost výšek. Na kombinaci Pioneer/Benchmark jsem podobný jev (v těch přesně daných pasážích) nebyl schopen rozpoznat. Buď je Cary tak kvalitní přehrávač přehrávající i ty nejtitěrnější detaily, nebo je citlivý na kvalitu záznamu dat na disku, nevím. Ale bylo to poprvé, bylo to výjimečné.

Pro pořádek uvádím poslechovou sestavu: Cary CD303/300 (vlastní regulace hlasitosti) nebo kombinace Pioneer DV-656A + Benchmark DAC1 (regulace hlasitosti Benchmark) hrají přes srovnatelně provedené RCA/RCA interconnecty do vstupů pre-ampu JH.Sound (přepínání signálu); dále Mosfet zesilovač Perys, reprokabely Ag-14mm2 délky 3.5m, repro Shan Sněhulák ManII.

Přemýšlím, jak několika větami shrnout zvukový projev Cary CD303 vs. Pioneer/Benchmark, a napadá mě příměr prožitku nějakého významného vítězství hokejového klubu: v případě Benchmarku si užijete bujarý nadšený řev mezi hokejisty v šatně hned po zápase, kde teče šampaňské proudem a lítají pukly, zatímco v případě Cary si ťuknete s majiteli klubu v lobby-baru a pak do rána vychutnávejte pocit neskutečné úlevy ze splněného úkolu a zachráněných investic. Což je (tipuji!!) minimálně stejně intenzivní radost, jen forma je jiná. Řečeno strohou hifi řečí, při poslechu Benchmarku se přímo procházíte na jevišti mezi muzikanty, můžete sledovat jednotlivé nástroje a sáhnout si na ně, zpěvákovi můžete šeptem napovídat slova písně, jste prostě „na place“. Cary vás umístí do přední VIP řady koncertní haly, máte vše před sebou jak na dlani, užíváte si dokonalou hudební událost a uvědomujete si výjimečnost každého okamžiku kdy jste v přímém kontaktu s vaším oblíbeným interpretem.
Zkrátka, hraje to moc pěkně.

Co já na to?

Něco na té Marry je.... Opravdu mě tento Američan něčím vyloženě přitahuje. Není to jen zvuk, ale i celková koncepce mnoha tváří. CD303/300 je taková delikátní technická hračička, která má i svou neoddiskutovatelnou užitnou hodnotu. Poskytuje i určité možnosti vlastní seberealizace a hledání dalších možností – není těžké uhodnout, co následovalo: podlehl jsem pokušení obměny elektronek, během testu si objednal speciály od JJ-electronic ECC802S-GP, elektronky s prodlouženou anodou a zlacenými piny, a skvěle si užil svou malou modifikaci. Stálo to za to, lampový výstup teď předčí kvality solid-state, řekl bych. Oproti původním elektronkám se významně zlepšilo podání basů, lepší je sytost a barva některých nástrojů, scéna je taková širší a plastičtější... A i kdyby tomu tak ve skutečnosti nebylo, je to MŮJ příspěvek a až přijde čas, budu si moci pro radost něco podobného zopakovat. Zajímavý přístroj, opravdu.

Co na to můj soused?

„Má to v sobě lampy, jo? No a má to modrou LEDku? Protože bez modrý LEDky to nemůže bejt pravej High-End!“

Co na to moje žena?

„Néé, nepotřebuješ nic dalšího. To tvoje ti stačí, to hraje taky hezky, ..., ..., ... “

Děkujeme tímto firmě Mediatech za zapůjčení přístroje k poslechu, a za přívětivý, osobní přístup během všech vzájemných setkání.